

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:	
Égész évre	4 frt
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

Felolós szerkesztő: **Fehér János.** Főmunkatárs: **Révész Lajos.**
 Kiadóhivatal: a turoc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.
 A lap szellemi részét illető közlemény a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címzve Turoc-Szt.-Mártonba küldendők.

Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
 Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt, ezenül minden megkezdés száz szónál 50 kral több.
 Lapunk számára hirdetőket elfogad a Honter ügyvédség és a Magyar Távir. Iroda' hirdetői irodája Budapest, Grassanoctsa 1. szám.

Néperő.

Néperő fogalom alatt szűkebb értelemben azon életképességet kell értenünk, mely a népnek — a jövőre való tekintettel — saját erejénél fogva fennállását minden csapás között biztosítja. Ilyen néperő meg van minden egészséges nemzetben.

A néperő megnyilatkozik a hasznos munkásságban, a munka által nyert anyagi jólétben és ezen jólét okszerű felhasználása által megerősödött nemzeti szellemben.

Régi időben a munkát szégyennek tartották. A becs- és hódítógyűlölet keletkezett háborúkban való öldöklés, szabad néphez illő foglalkozásnak tekintetvén, a földművelés, ipar és kereskedelem mint megszegyenítő munka alattvalók- és rabszolgákra bízott. Ez az idő azonban régen elmúlt, ma már tudjuk, hogy csak azon nemzet lehet a jövő, mely a munkásságot, a szakadallan tevékenységet tűzte életcéljává.

A munka és tevékenység nem más mint láthatatlan tőke, mely hogy kamatot hajtson, a népet előre sarkalja s hiveinek fülébe sugja, hogy ebben jólétet, örömet és egészséget lennek, ellenben a henyelésből sülyedés és bukás következik be.

A munka, a vallásos és erkölcsös élet előmozdításának is egyik hathatós tényezője. A munkás nép a legnagyobb csapások alatt sem csügged el, hanem ha talán mindenét is elveszti, ismét hozzálat az elveszett anyagi javak visszaszerzéséhez. Nem akarok népekre hivatkozni, hol a munka tiszteletben, becsületben tartatik a henyelés pedig megvetés tárgya. Azt hiszem, mi sem vagyunk messze ezen nézettől; a munka nálunk is hatalmas éretz hódított az utolsó 2—3 évtized alatt s ma már előkelő embereink közül nem egyet látunk serény munkásságban foglalatoskodni. Népünknek is bele kell élnie magát annak tudatába, hogy egyedül és kizárólag a tevékenységben lássa azt az eszközt, mely által anyagi jólétet megállapíthatja.

A szegénység kétségkívül nagy akadály a nemzetek előhaladásának. Számталanszor halljuk és olvassuk, hogy pénzszegények vagyunk, hogy az iparvállalatok életbe léptetésénél külföldi pénzérőre vagyunk utalva; a külföldi pénzes embereket ide csalogatjuk, hogy nagyobb kiterjedési vállalatok jöhhessenek létre. Ez pedig még azt mutatja, hogy dolgozunk és takarékoskodunk kell, hogy filléreinket összegyűjtve, legyen pénz a nagyobb vállalatok megkezdéséhez. Mert mindaddig, míg idegen pénz dolgozik nálunk, nem lehetünk magunk urai. Az idegen pénzen fenntartott nagyobb vállalatok csak a saját hasznukra dolgoznak, munkaerőiket a külföldről hozzák s nekünk a helyi és vidéki érdekeken kívül alig van egyéb hasznunk. Ellenben, ha mi bocsátkozhatunk valamelyes nagyobb vállalatba, az minden irányban magyar lévén, a hasznunk kívül dicsőség árad reánk, melyre büszkék lehetünk.

A munka és takarékoság hiánya mutatkozik Spanyolországban, ha az újabb állapotokat a régiekkel összehasonlítjuk. Ugyanis a XII. században Spanyolország egyes vidékeinek kétszer annyi faluja és városa volt, mint manapság; és ezt a visszaradást nem lehet az éghajlatnak, sem pedig a mörök kizorításának betudni, hanem csakis a munkásság és takarékoskodás hiányának. Ellenben a világ első szerepvívője: az angol nép, minek köszönheti, hogy birtokainak kiterjedtsége és nagyságánál fogva az első helyet foglalja el földünkön? Bizonyára a saját tevékenységének és fáradságnak munkásságának.

Malomipar.

(Vége.)

Ez állítomatt képes és kész vagyok bármikor kézzelfoghatólag bebizonyítani s ennek alapján világosan be van igazolva, hogy az import buza nem a külföldi piacokon való versenyképességre szükséges, mint azt a kereskedelmi miniszter ural a nagy malom fomatadorai elhitették és a képviselőházban kijelentették, hanem a kizárólag magyar buzárt őrölő hazai malomokkal való versenyképességünkhöz szükséges és ezáltal

az állam nekik segédkezet nyújt, a vámviszterítés kedvezményével, a hazai malomipar útkretetésére.

Hogy az őrési engedély címen vámentesen beszerezhető import buza mily arányban befolyasolja a budapesti börtét a kartellben működő malomiparok révén s hogy az ugynevezett börtői usanc buza közé mennyi kevertetik a két forinttal erősb buzát vámentesen import buzából, azt csak azok a szerencsésen áldoztak tudnák megmondani (kik között mint Pólynyi Géza ez ügyben történt országgyűlési felszólalásában megjegyezte, több országgyűlési képviselő is van), kik a buzára k 1 ft 50 kral való esetekor a differencia helyett kész aruban voltak kénytelenek a szerencsésnek látszó kötet átvenni.

Az őrési engedéllyel való eme szabadon őrött, senki által nem ellenőrzött vétkes visszaélés a hazai malomipart nemcsak egészséges fejlődésében megakasztotta, hanem létérdekében is annyira megtámadta, hogy manap már a bukás szélén áll.

Igazan neveltségnek volna mondható, ha annyira szomorú következményekkel nem járna, a kormány az az eljárása, hogy 15 nagy malomnak, vámkedvezmény címen, éventék két millió forintra menő állami támogatást nyújt azért, hogy miniszteri ítéletes malomiparok részvényeit után busás osztalékok adva, papírjaikat kérésre tehessék és koldussá a hazának több mint huszezer olyan polgárát, a molnárokat, kik a honnak vérsz idején is biztos támaszlopai, mert nem vehetik úgy a börtőre malmaikat, mint a malomrészvényeket, sem pedig külföldre nem vihetik.

Nagyon különösek tartom, hogy az országban lévő gazdasági egyesületek, melyeknek tagjai 7 frton áll tudják buzájukat eladni, és gondolkodóba esnek, hogy mi az oka, hogy a rozs 5/2 frtért sem értékesíthető, mikor a zab 7 ft 2/3 krért is keresett cikk, — nagyon különösek tartom, hogy nem veszik észre, hogy hisz maguk a hibásak, mert nem annak a földnek a termését fogyasztják, melyet ők mivelnek, hanem román buzából készült őrös és rozs barna lisztet fogyasztanak, melynél még az 5/4 forintos rozsból őrölt liszt is többé kerül.

Az exportra dolgozó malmok, a vámentesség révén, 5 és fél frtnál is olcsóbb aron tudják beszerezni az import buzá, holott a kereskedelmi miniszter ur nyilatkozata szerint, a külföldi piacokon a magyar buza, kitünő minőségűvel fogva, csak fél forinttal magasabban, mint akar az amerikai, akar a romániai buza; ezzel szemben itthon két forint között az árkülömbözött. Hol itt az arany? (Lehet-e azt letagadni, hogy ez nem a kormány által engedélyezett monopólium?) És hol találjuk meg a miniszterelnök urt a fölmelettel ama közgazdasági üdvös

TÁRCA.

Jancsi ur, Abellino et Comp.

Szíves engedelmekkel egy kis ártatlan huncutéria van ebben a cimbén.

Ha azonban őszinte vallomást tesztek és nyíltan kijelentem, hogy magyar irodalmunk legnagyobb büszkeségének: Jókai Mornak Magyar-nábob-jarol van szó, rogtan be fogják latni önk is, hogy a Magyar-nábob semmiképpen sem szerepelhet cikkemnek élen, pedig nagy, erős és régi jussai vannak hozzá, hogy ahol magyar litteraturáról van szó, ott mindig legelső helyen emítse a mi dicsőő ajnkun. Ugy áll azonban a dolog, hogy előlvasni Jókai e leghatalmasabb kompozícióját egyképpen nagy gyönyörűség mindenkinek, ellenben cikkelyt olvasni róla, nem egyképpen gyönyörűség mindenkinek, még ha csupa szemlem, sziporás és láng is az az iras. Ha viszont meg azt is hozzá veszi az ember, hogy mivel nem akad nagy Magyar-orozzag egyetlen művelt magyar címe sem, a mely irodalmunk atyá-mesterének e fényes alkotását, ragyogó fantáziájának e minden időkre értékes gyümölcsét legteljesebb gyönyörűséggel né élvezte volna, mintegy komoly sirtés-szamba megy, ha valaki azzal a ketséges sikerű szan-dekkal lép eléje, hogy beszédet fog neki mondani Kárpáthi Jancsi uról, Abellino urfórl és tarsairól, a Magyar-nábob halhatatlan szereplő egyéniségeiről.

Nehogy tehát olvasatlanul maradjon ez a himnusz, kénytelen voltam egy kis kegyes huncutériával megcselezni az önk szemét. Nagyfokú kevelység bujkál természetesen ebben az őszinte vallomásban is, a mennyiben egy kis jóakarattal könnyen ki lehet hozni belőle azt a föllevést, hogy az, kinek szeme idáig

végig repul a sorokon, átpattan majd a többiektől fölt is és nem fogja megbánni a rea förtötött tíz masod-perenyi időt. Higgyék el, mélyen tisztelt közönsége Jókai Mór regényeinek, — hogy ez a dicsőő iras, mely egy templomi ének igaz ösinteségével pereg le tollam hegyén, minden izgaskéjevel úgy hozza simul az önk meggyőződéséhez, mintha az önk lennének házából fakadótt volna. Nem arról akarok én itt beszélni, hogy mekkora hatást tett rám Jancsi urnak, e tipikus magyar oligarchának minden okossága és minden boldogsága, hanem az önk emlékezetét akarom visszaterelni arra az időre, a midőn a Magyar-nábob briliáns történetével legelső ízben ismerkedtek meg.

Egyek voltunk bizony mindnyájan az elragadtatás nagy mámorában. Mohón beitta szemünk Jókai fantáziájának csillogó színeit, — szebb és állandóbb színeit, mint a mennyi színe van egyúttve erdőnek, mezőnek az isten kegyelmes akaratából, eitelve már keletkezésükben hervadása. — eltűnődött lelkünk a magyar könnyművésztől szomorú rajzan, veszendőbe került erőknek örült poecólosán, mely sok szomorúságot vetett el a század elején arra, hogy mi arassuk le majd a századunk végén. — S a hitattal csodálunk mindnyájan azt a roppant arányú, oszlopos, palotás házat, mely királyi háza az atyá-mester talentumának, fényben, hírbén, dicsőségben a legelső, s maradó gyönyörűség dologban az idők végéiglen. Nincs benne ketség, Jókai ragyogó tehetségé, mely a Magyar-nábob zsenialis történetében az Uj földesur előtt legerőteljesebben nyilatkozott meg, — önön magának szülője, mint az első ember és hozzáférhetetlen mindenkinek. A tolvaj, ha lop, becsmérlék, — de kiszabadulván, loptat megint. Jókai nagy zsenije nebutsvirág volt mindenkör, s vesélyes mérge mindama kicsiny és közep-szerű irodalmi jőnévű fiatal titánocskáknak, kik az ő

palotájába sompolyogtak be színekért, hangulatért, stílért és kaptaféért, a melynek nagy aranyaira a maguk vékonyka alkotásokajkát ruhahassák. Persze, hogy a kaptafa által a csizmat is, a csizmatidat is, — Jókai legjelentéktlenebb munkáját szíves-örömmel dadelgetti az önk szeretete, — hol vannak azonban az ő jőnévű irodalmi csizmadák az ő csizmaikkal, a kik a mestert utánozni próbáltak, s a maguk fako portekáját az ő fényes stíljének népszerű vignetái alatt akarták a hatvanas években forgalomba hozni? Jelemtse be, a ki tud róliuk, — hová sörpötte őket az idő is, kik lettek légyen hát voltaképpen, mert mi bizony már egyetlen egynek se tudjuk a becses nevet.

Hogyan és miképpen ünnepli Jókai a nemzet, arról széles e hazában mindenki tud. Készül egy nagy nemzeti díszkiadás, melybe az atyá-mester valamennyi munkája föl van véve, — aranylag azonban csak igen keves ember akad, a ki ezért a kiadásért 200 forintot fizethessen, — nagyon sokan vannak azonban (s gyarpapszik, hála Istennek, számuk napról-napra), a kik Jókai egyik-másik kitünő munkáját, díszes, ünnepi kiadásban szívesen megszerzik. Ezeknek a számára nyugodt lelkiismerettel ajánlíthatom az Athenaeum kiadásában megjelent Magyar-nábob-ot, beallván, ha önk úgy akarják, Jókai nevének kirtőlésére ünnepi reklam-hirdőnk is. Díszes, szép hivatal az, — ha nagyon sokan nem volnának hozzá, rogtón magamnak pretendálám és örökseggéppen testálmán törvényes utódaimra is. Hirdetem és vallom, igenis, hogy Jókai munkáiból szebb magyar kiadványt nem ismerék. Pompás, színes illusztrációk éleltik a nagy, negyedréti nyomású díszművet, melynek fényes kiállításával az Athenaeum, ez az előkelő műtűntézt is, hozzá kívánt: járulni az atyá-mester nevének dicsőségéhez. Ez egyik oka annak, hogy a díszmű ára mindössze 7 forintra van szabva.

eredményeket, melyek a kormány által a nagy malomkat nyújtott kedvezmény folytán általánosan ismeretek?

Csofalotas, hogy a hazai molnároknak kiknek létevének, a fölörölt visszaélésekkel kitetszőleg, alapságiban meg van támadva, nem tömörülnek és mondhatnám, hallgatagon tűrik a kormány által való tömörítésüket. Példát vehetnek az osztrák molnároktól, pedig azok sokkal kedvezőbb helyzetben vannak és mégis országos szövetkezést tömörülve, már ez ellen erősen tiltakoztak.

Ha már a kormány minden áron támogatni akarja az exportra dobjozó nagy malomokat, úgy a vasúti szállításonkál adjon nekik oly kedvezményeket, hogy ezáltal lisztjükkel a külföldi piacokon versenyezni tudjanak, s vonja meg tőlük a vámkedvezményt, melyely annyi bűnös és kiszámíthatatlan káros visszaélések követnek el és a hazai molnárokat tönkre teszik.

Valóban itt az ideje, hogy a magyar molnárök is országosan tömörüljenek a puasztól malomipar megmentésére, mely ezer év óta jó és balsors közt égett, működött a hazai földjének művelésére, a mely ezer évek multja alatt soha sem koldult létevének megmágnak állami kiváltságokat és kedvezményeket a föld művelésnek káros kijátszására, melynek természetét hitvátsához méltón, a kor kívánalmai szerint mindenkor hatóságilag meghatározott tizedvámot becsülettel feldolgoja. A mely malomipar megtudta mutatni azt, hogy a jelen század kifejlődött, exportra dolgozó óriási malom iparvállalatok által nem hagyta magát leküzdödni, hanem ellenük, a helyi érdekek megóvása szempontjából, a korral haladva, annyira sikra szállt, hogy azokban az években, melyekben azok is vám fizetése mellett örölhetek csak az importuzát, képes volt velük versenyezni, mindaddig, míg azok hamis ürügy alatt a kormánytól kicsikart vámkedvezményt, az ország termelőinek évenként milliókra menő károsítása árán el nem nyomták.

Pozsgai Miklós,
molnár.

Lapszemle.

A »Nár. Noviny« f. évi január hó 13-án kell száma a következőket írja:

»A román szentatban szönyegre került nem rég az erdélyi román kérdés, s mi arról annyit tudunk a mennyt felőle a budapesti lapokban olvashattunk. Olvastuk a többi között, talán a »Budapesti Hírlapban« azt is, hogy Carp miniszter az erdélyi románok tökérséiről úgy nyilatkozott volna, hogy azok sem jogos, sem törvényes alappal nem bírnak.

Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ellenőrizhessük, mit és mily mértékben hamisított megint a budapesti sajtó, arról azonban, hogy falsifikált, erősen meg vagyunk győződve. Hisz azok az urak falsifikáció nélkül nem is élhetnek. Már a zsenge ifjú korban falsifikált történelmet tanulnak, a midőn az életbe lépnek, falsifikált alkotmányt, falsifikált parlamentet latnak, s ilyen legkorábban növekedvén és serdülvén fel, az amítás s hazugság verükbe megy az ók azután csalas és hazugság nélkül nem tudnak sem létezeni, sem beszélni, sem írni. Összes spekulációjuk s tervük falsifikációkon s csaláson alapszik, s ilyen s ezen tervük s tökérsékek sikerének biztosítéká semmi más, mint a nyers hatalom, — csak azt nem tudni, vajjon ez kezükben fog-e maradni oly soká, a meddig szükséges lenne, hogy ezen özszes csalásokat igazság gyanánt ráérőszakolják, rástolják a világra. S már annyira beturított magukat valamennyi lehetséges falsifikációba s csalásba, mint a férgek a tornába, olyannyira, hogy már a legnagyob hazugságokat s uyilvános csalásokat könnye-

Soh'se kapijanak önk engem vétkedésen: eszemben sincs, hogy ékes magyar nyelvűnk frazisainak felégsz tömegével arasszam el az önk szívt, midőn ez a diszes kiadványt igaz léteikkel ajánlom megvétele. A magyar ember nem igen lehet valódi azzal, hogy seregeltől tolu a szellem templomába s majd nem igazolja lazas sietésében egymást, midőn arról van szó, hogy legnagyobb talentumai egyikének hatalmas szellemi alkotását megszerze; meg lehet azonban valódi aprapoktól reánk származott nagyságos erényei miatt, melyeknek föl van az a keleti szokások, hogy csak akkor nesznelnek föl egy kicsit, ha nagyot kiált valaki. Megmondtam tizenöt soral feletbe, hogy a kikialtó szerepére szívesen vállalkozom, talájjak tehát természetesen, ha tulajdon magamat ismételve, ebbeli jeles készségemet nagy lelki gyönyörűséggel bocsátam a Magyar-nábob rendelkezésére. Dicsőségé a mi dicsőségünk, Jókai az Isten kedvező kegyelméből a mienk. Ha elegendőem ezt az én tollamat, hogy tetésze szerint rohanjon végig a papírosra, sok idő telékn belé, míg az önk figyelembe be tudná érni végét. Jókai-írók és ez egyik legfényesebb művéről írva, a magyar ember áradó lelkesedésének teljességével hangzanék dicséző éneke az elragadtatásnak, mely azonban még így sem volna képes megközelíteni azt a tisztá és nem lelki élvezetet, a mit Jókai e ragyogó alkotásának olvasása egyformán megszerze mindnyájunknak.

És most bocsátam mindama fraziskórt, melyeket ebben a rövid kikialtatban elmondtam. A kiigazabban érzi ösintésűket, jelentkezzék és én szívesen kiállok ó vele együtt kettesben is. A magyar-nábob elválaszthatatlan össze van forrva Jókai nevével, — a ki meg tudja becsulni irodalmunk e legnagyobb büszkeségét, az okvetlenül meg fogja szerzeni a Magyar-nábob diszkialdását is.

Solyom Ferenc.

dén kilocsogják, a minek bizonyítéka a föntemlített falsifikátum is.

Hogy Carp a berlini német szellem gyermeke, azt tudjuk, de tudjuk azt is, hogy általában talpra esett embernek tartják; éppen azért mint képzett embert a világot nem mondott volna oly véleményét, mint a milyent neki Pesten insinualának, mert ezzel csak azt árulta volna el a világ előtt, hogy nemecsak a berlini szellem gyermeke, de egyenesen berlini penzionista. Az értelmes emberek azonban ily dolgokat nem szoktak kifességni, még ha igazak volnának is, azért nyilvánvaló előttünk, hogy az említett insinualió hamisítvány.

Carp azonban — úgy látszik nekünk — a német egyetemek növendéke is, s azért alig lesz szeleburdi. Ó nagyon jól tudja, hogy a magyarországi románok küzdelem egyszersmind a nemzeti létért való küzdelem is, s tudja azt is, hogy az ilyen küzdelem mindenkor s nemcsak akkor jogosult, ha kodifikált törvényekkel van feddve, de hogy teljesen s föltétlenül jogosult akkor is, ha oly kodifikált törvények ellen vezetetik, a melyek ezen vagy azon nemzet existenciáját fenyegetik. De Carp, mint értelmes s művelt ember, s a mellett mint a magyar románságot félkörben határoló román királyság minisztere, bizonyosan jól ismeri a magyarországi nemzetiségi törvényt is. Így tudja azt is, hogy a románok küzdelme éppen úgy, mint a többi magyarországi nem magyar nemzetiségek küzdelme, nemcsak hogy jogosult, de egészen legalis. A ki azonban mindez tudja, az nem hadarhat össze oly otosbaságokat, a minőkét a budapesti sajtó Carnak insinualt.

Carp még az öszes itt elmondottakon kívül jó román is, úgy is mint nemzetiségét szerető hazafi, s nemcsak mint fejedelmének szolgája. De a román nemzetiségű sohasem követhet el ily csalást, ily öcsmánságot, hogy a bár más állam köteleibe tartozó testvéreit oly alaptalanul, ily sértően megbántáná, rágalmazná, ellenök oly igazságtalan bizonyítványt adna ki; meg nem tenné ezt sem a magyarok sem Berlin, sőt még saját fejedelmének kedvéért sem — jóllehet ennek egyik-másik nagyon örülne, s a mint nálunk szokásban van, a pajtások kedvéért elkövetett árulást kormányfőről bőségségre, román királysági patriotikusnak körülte ki.

Igy tehát ti pajtások, szokjotok el mindannak folytonos hazudozását s falsifikálását, a mi nincsen nyetekre és pedig, ha már semmi másnak a kedvéért, hát legalább azon látszat miatt, hogy a világ ismeri már igazi arcátokat, s azért nektek manapság a ti furfangtok semmi hasznót nem hajt, rajtatok nem segít, sőt ellenkezőleg, csak art nektek, mert mind inkább igazi világitásba helyezi figuráitokat.

* * *

Hogy a román miniszter mit mondott és mennyiben van meggyőződve szavainak igazságáról, azt elvitálni sem kedvünk, sem hitvátsánk. Minden esetre jótan gondolkozásra vall az, ha ó mint kormányfőről eléli a magyarországi románok jogtalan és törvényellenes izelmeit. Nincs okunk kétkedni azon, hogy a képzelt román miniszter a neki tulajdonított elítélő nyilatkozatot megtette. Arra azonban, a mit fent mondatik s allitattik, van meggyőződésünk. Skell, hogy minden jótanul gondolkodó elítélje e vakmerő koholmányokat. Azt ugyan régen megszoktuk, hogy elleneink időközönként különös kedvelő rontanak nekünk s elneveznek minket, csak embereknek nem, de arra hirtelen nem emléksznük, hogy ily nyíltan csálóknak s falsifikátoroknak kiállítottak volna ki. Ilyen légből kapott állításokra egészenes kedv mellett felelünk sem lehet. Az ellen azonban már minden magyar embernek legalább is tiltakoznia kell, hogy iskoláinkban hamisított történelmet taníttatnák s a zsenge ifjúság hazug, alaptalan, hamis igazságokkal ismertetnék meg. Ugy vagyunk meggyőződve, hogy a történelmet legkisebb megörökítője a mult eseményeinek s az azokból merített tanúságok a magyar ifjúság szellemi életére csak jótékonyan, üdvöves hathatnak. S nem kell éppen Magyarországon történelmet tanulnia annak, a ki a magyarok hősitéiről hazas és szabadságszeretetről, önfeláldozásáról, testvériségéről akar meggyőződést szerezni! Világszerte ismeretesek a magyarok erényei, turelmük és vendégszeretük a hamulat tárgya. Lovagias érzelmük pedig meg sem engedné, hogy hamis adatokkal neveljék fel az ifjúságot. Mindezek nyilván való igazságok, a melyekért elismeréssel adózik az egész világ, s mégis talalokznak emberek — s fajtalmuk, itt e hon határain belül — a kik mindezeket kereken eltagadni merészlik. Valóban nem csekély könnyelműség kell ahhoz, hogy valaki ily nyílt rágalmakra használja fel a nyomdai-festeket. Mindezeknek persze az intelligens, hazafias ember hitelt nem ad, de a jöhíszeműtől nép közöl nem egy, szent igazságnak veszi azokat. Szükséges lenne tehát, hogy az ilyen ráfagások, hazugságok kellő értékükre már eleven leszállíttassanak.

HIREINK.

— Csapkay Károly. Zólyomvármegye közönsége folyó hó 11-én fényesen ünnepelte meg alispánjának, Csapkay Károlynak tíz éves jubileumát. Igaz, hogy tíz év nem éppen sok egy hivatalos pályán végezve; de ha valaki hivatását megértve, a közjóra fordította ezen idő alatt legjobb tehetségét, akkor helyén való a jubilálás. Ilyen eset van Zólyomvármegyében. Csapkay Károly alispán ezen rovidnek látszó idősáknak alatt igen elismerésre méltó befolyást gyakorolt a megye közigazgatására, önkormányzati életére, közigazdasági és kul-

turalis fejlődésére, valamint a hazafias érzésnek a megyében való apólasára és terjesztésére. A magyar köznevelődési egyesületnek megalakulása óta egyik legbuzgóbb híve. A magyar közművelődés eszméiről és ennek terjesztéséről soha egy pillanatra sem feledkezett meg s így csakugyan megérdemelte, hogy ezen egyesület 1887 ben egyik alelnökévé választotta meg. — Az ünneplési lelolyasa három mozzanatra osztható: 1. Az ünneplési közgyűlés, melyet Zsilinsky Mihály főispán ur ó mőtöltésá nyitott meg és melyen a vármegyei megyei gyermeknevelők helyi javára teendő alapítvánnyal örökítette meg. 2. Az üdvözlések és tisztelgések. 3. A diszalkoma.

— A turóczi magyar olvasó-egylet és társaskör január hó 14 én délután tartotta rendes évi közgyűlést. A meglehetően számszámmal egybegyűlt tagok előtt Boldis Ignác alelnök olvasta fel az elnöki jelentést. A jelentésből az tűnt ki, hogy az egylet egy vezetés fordulon esett át, a mennyeiben a régi helyeségből kiköltözködvé, saját helyiségeibe vonult. A helyiségek bebutorozása sok költséget okozott, mindazonáltal az egylet pénzügyei elég jól állanak. Az egylet továbbra is egyik legfontosabb hivatásnak fogja tekinteni a turóczi magyarságnak — мүkedvelő színelőadások s egyéb társas összejövetelek rendezése által való — tömörítést. A közgyűlésen megválasztottak a tisztviselőket s választmányi tagokat a folyó évre. Elnökké újlag Fekete Miklós kir. táblai bíró választották, ki a mult évben az egylet érdekeinek előbbre vitelésére csakugyan sokat tett. A társadalmi tere irányított mozgalmak mellett, javarészbén neki köszönhetjük, hogy az egylet önállóította magát és saját helyiségeibe költözökthetett át. Alelnökké megválasztott Boldis Ignác, haznagyggya Fehér Janos, jegyzővé Ördögy Aladár, ajégyzóvé David Gyula, ügyészre Dr. Lax Adolf, pénztárosné Chikan Miklós, könyvtárosra Uhlaryik Szende; továbbá választmányi tagok lettek: Szuló Géza kir. tanfelügyelő, Beniczky Kálmán, Lehotzky Vilmos, Keleti Nandor, Kevitzky István, David Ferenc, Graber Samu. ifj. Buloyovszky Simon, Dr. Haas Jakab, Hoffmann Ede, Cserei Emil, Ruttikay Sandor.

— A zúlvóarajjal áll. tanítóképző intézet »Ifjúsági Önképzőkör« e Jókai Mór tisztelőre a mai napon díszgyűlést tart. A díszgyűlés d. u. 3 órakor kezdődik az intézet zenetereinben. Műsor: 1. Hymnus. Orlandó-tól. Vegyeskar. Előadja az intézeti ifjúság s az áll. elemi leányiskola növendékei. Vezeti: Kurnyánsky Jenő tanár. Orgonán kísér: Nedabek Lajos III. é. t. j. — 2. Jókai. Óda. Komócsy József-től. Előadja: Skoda Janos IV. é. t. j. — 3. Szonata. Bethowen-től. Előadja: Lozer Laszlo IV. é. t. j. — 4. Jókai elme. Felolvassa: Czinczik Nandor IV. é. t. j. — 5. Nemzeti imé. Bartay Edé-től. Férfi kar. Vezeti: Lozer Laszlo IV. é. t. j. — 6. Jókai munkáinak meiltatása. Felolvassa: Betzler György IV. é. t. j. — 7. Bűcsü Bartalus István-tól. Férfi-kar. Vezeti: Lozer Laszlo IV. é. t. j. — 8. Abrand. Székely Imre-től. Előadja: Mihályi Laszlo III. é. t. j. — 9. Hagedű-trió. C. M. Weber-től Előadja: Schwarz Ferenc III. é. t. j., Mihályi Laszlo III. é. t. j. és Augeczy Lipót III. é. t. j. — 10. Népdalok. Huber Karolytól. Férfi kar. Vezeti: Lozer Laszlo IV. é. t. j.

— A Trsztenai gymnasium fokozatos kiegészítése. Trsztena mezőváros képviselőtestülete, azon alkalommal, hogy az ottani 4 osztályú gymnasium a folyó tanévben betölti fennállása huszonötödik évét, kérvényrel járult Csaky Albin graf kultúrminiszterhez ezen gymnasium fokozatos kiegészítése tárgyában. A 25 éves efordulót tehát nem mekönyhőn kiegészítéssel, hanem az által akarják a trsztenaiak megünnepelni, hogy a magyar nemzeti közművelődésnek diszesebb olíartár akarják kiegészíteni oly módon, hogy 1894/5 tanévőt kezdve egyelőre legalább az ötödik és azután a hatodik osztály nyílnék meg, a kifizénynt mindvégig a hazafias lelkesültség hatja át, a kérvényt nyer benne ama remény, hogy a mit aldozatul mas nemzetiségű vidékeken szükségből meghoz a nemzet, az Trsztenán, a mult érdemeinek méltánylásul s a jövő zalogul meg tudadni nem fogja. Majd így végződik a kérvény: Közlelek a millénium! Magyarorszag, a mi szép, a mi hön szerettet hazánk alimisége és megalapításnak ezereves fordulója. Állíttak, hogy hadverő elénk: a honfoglaló magyarok sorából, Árvmegye legészakibb pontja alatt, a Babjagura alatt jött be egy hadca kagányos hős elődeinknek. . . É hősök emlékeiből és hagyatékából mi lehetne dragább kincs a zengetes nemzeti nyelvének a nemzeti szellemnek! Az allami fennállás ezredik efordulójára emeljen Nagyműltóság kitűntető kegye e drágára, e legdrágább nemzeti kincseknek aldozati oltart, mit mi nemcsak a legmelyebb hodolattal aluirtott varosi képviselőtestület, de egész Árvmegye honszerető népe honfűi kegyelettel álljunk körül, kezen vezetve az oltár küszöbén szeretett magzatainkat, hogy a mi kor atlépik a nemzeti közművelődés felszentelt esarnokának ajtaját, egyszersmind felavassuk önként a hazafias s a honszeretet nemcs erényeinek papjaitva.

— Dalestely. A lüptő szt.-miklósi daleylet január hó 20 an daleyletly rendezett igen érdekes műsorral. Az estély részleteit legközelebbi számunkban hozzuk.

— A F. M. K. E. Turóc-Szt.-Mártonban, 1893. évi szeptember hó 12-én tartott rendes közgyűléséről felvett jegyzőkönyv nyomtatott példányai az elnökség által szétküldettek a vidéki választmányoknak. A jegyzőkönyv nemcsak azért, mert tartalmazza a módosított alapszabályokat, hanem főleg azért felette érdekes, mert belőle tisztán kitűnik az egyesületnek ez idő szerinti tökérséke és ama kiváló figyelem, melylyel az egyesület érdekeit elérni óhajtja.

— Meghívó. A ruttkai főműhelyi túzóltóság f. é. február hó 1-én a vasúti I—II. oszt. étteremben tánc-

mulatság rendez, melyre a meghívók a mult napokban küldettek szét a rendezőség által. Belépti díj (uraknak) 1 ft. Kedzete 8 órákor.

— **Meghívó.** A zsolnai korecsolyázó egyeslet február hó 3-án, a Casino helyiségeiben jótékonytancmúltságot rendez, melyre a meghívók a napokban küldettek szét. Belépti díj: személyenkint 1 ft. A mulatság 8 órákor kezdődik.

— **Rozsahelyen** a vármegyei bizottság új tagját f. hó 13-án választotta **Tholl I.** személyében. Ez a választás jaltalanos helyesléssel találkozott, már csak azért is, mivel a szlav-klubbert rajongó és paphoz ép pen nem illő, szabad élete miatt hivatölt is gyulölt **Janovszki**, ki a minap a »Pesti Napló«-ban Liptóme gyét is kemény módon ragalmazta, végleg kinaradt.

— **Egy magyar sportlap jubileuma.** Tíz éves fönnállást jubiliája a Budapestre megjelenő »Herkules« című testgyakorlati és sport-közlöny, melyt 1884-ben Porzolt Kalman a »Nemzet« fönunkartára és Porzolt Jenő tanár alapították, s mely azóta igen jelentékeny szerepet játszott a magyar sportvilágban és sok hasznos szolgálót tett a testi nevelés ügyének. E lap sohasem volt egyszerű újságvallalat, mely krónikába szedi a sportvilág napi eseményeit s előzeteket fogdos a maga megélhetésére. A »Herkules«-t egy kulturpolitikai program megvalósítására agitacionális eszközzel teremtette szerkesztő, nem törődve az újságvallalat anyagi boldogulásával. Ennek tulajdonitotta, hogy a »Herkules« mint újságvallalat, tíz esztendőn keresztül ezekre menő deficitelt jart; de mint kulturpolitikai fegyver fényes győzelmeket aratott. Ez a kulturpolitikai program, melynek szerkesztővitelére a lap alapították, a magyar nemzeti szellemnek érvényesítését tűzte ki feladatául a testedző sport és a testi nevelés tere s inauralalta a magyar nemzeti testgyakorlatot. Sportvilágunkat ugyanis tíz év előtt a német torna s az angol atletika egymással ellentétes és tölünk idegen rendszerei domináltak. A »Herkules« s az körül csoportosult szakírók főtelevése volt a két rendszert egymásba olvasztani, s ebből kifejleszteni a nemzeti testgyakorlat, mely az emberi testnek természetes módon való edzését ízi, lehetőleg a szabad természetben, kevés tornaszerezal s a játékokkal, az úszással, gyaloglásnak, labdázásnak, korecsolyázásnak és mas erösítő sportnak a tornatanításra vonásával. Ez iránynak diadalt ul most a jubiliáló »Herkules«, melynek tíz év előtt föllalított programjából ma mar a következők megoldottak: az iskolai tornatanításba miniszteri rendelettel bevitettek a természetes testedzésnek módjai, az úszás, a korecsolyázás, kiterjesztet a játék, rendezteték országos tanulói tornaversenyek, s a mi ezeknél lényegesebb, bevitették minden egyes tanintézet tornatanításába, mint a testi nevelés állandó eszköze, a verseny; megkezdett a tornatanárképzés reformja, a tornatanárok fizetésének szabályozása, a testedző sport tanítása az egyetemen stb. A testi nevelés e századokra kiható gyökeres reformaiását a most jubiliáló »Herkules« indította meg, minden egyes reform-észmet e lap vetett föl vagy erielt meg; de a szerkesztők a lapon kívül is külön emlekiratokban sürgettek a közoktatási kormányt e reformok keresztulvitelére, ok nyertek meg ez ügynek Berzevich Albert államtitkár, ki aztan elére allt a mozgalmaknak s keresztulvitte Csaky Albin grófnál a tornatanárképzést s a tornaügyi rendeleteket. A »Herkules« szerkesztői ezeken felül versenydíjakat is tuztek ki, a lapot az iskoláknak és sportegyleteknek ingyen küldötték, számos egyesületet alapították, s a »Herkules«-könyvtár című vállallatát megvetették a magyar testgyakorlati irodalom alapját; Porzolt Jenő ugyanis megirta az első s ma is egyetlen magyar szakmunkát a korecsolyázásról, Porzolt Lajos az első és egyetlen magyar könyvet a labdajátékokról, az első rendszeres tornakönyvet stb. Növeli mindame alapvető és reformáló munkásság er kölcsi értékét az, hogy tíz éven keresztül teljesen önzetlenül fejttették azt ki. A »Herkules« szerkesztői ugyanis most a lap jubileuma alkalmából betekintést engedtek a budapesti sportegyletek képviselőinek a lap mülhelyébe s kiint, hogy a porzolt testiverek tíz éven át nem csak hogy ingyen dolgoztak, hanem még több ezer forintot fizettek némes ambíciójukra. A »Herkules« ma is tíz év előtt formájában és szellemében jelenik meg, azzal a különbséggel, hogy tartalma még változatosabb, illusztrációk még szebbek s eddigi rovatain (torna, atletika, csónakázás, úszás, vivás, korecsolyázás, vola cipédzés, turista sport stb.) kívül a vadászatra is kiterjed. Előzetési ára azonban ma csak félannyi, mint tíz év előtt volt, ma ugyanis egész évr csak 4 ft, tehát nemcsak a legjobb, hanem egyszerűsmdn a legolcsóbb sport lap is az országban. Melegen ajánljuk a sportsmanok, vadászok, tornatanárok, sportklubok, iskolák és casinok figyelmébe.

Irodalom.

— **Képes Irodalomtörténet.** Az Athenaeum kiadásában megjelenő diszmnakbölt megjelenő a 15-ik füzet egy művészi kivitelű melléklettel: ez a középkor leg-érvevesebb miniatúra, Attavante által festett Damaseneus-féle Korvin kódex színes hasonmása, mely Ullmann Jozsef műintézetéből került ki. A szövegben Angyal David befejezi Történetirodalmunk a XVIII. század elején című tanulmányát, ezuttal Bethlen Miklósról, Cserei Mihályról és Apor Péterrel, a befejezésben Rakóczirol, Károlyi Sándorról és Bercsényiről szólna. A következő cikkben dr. Szinyei Jozsef, anemzetietlen kor cím alatt a XVIII. századi politikai, tarsadalmi és közművelődési állapotokat rajzolja. Utána Ngyesy László: A XVIII. századi szépirodalom összefoglaló cím alatt szöl először az etbesző (Kolu nbán, Lázár Janos stb.) és vallásos költeszetről (Szönyi Benjámin, Radai Pál), majd külön fejezetekben Mikes Kelemen és Faludi Ferenc szépprózai munkairól, azzal az alaposággal, mely a szerző minden

dolgozatát kitünteti. A szöveget számos illusztráció díszíti, úgy: Bethlen M. névalírása, Károlyi Sándor szép lametszeti arcképe, I. József, III. Károly és Maria Terézia egybefoglalt medaillon-arcképe, továbbá egykorú rajzban: Maria Terézia magyar kísérettel, a »Moriamur« jelenet, Buda a múlt század közepén, Mikes arcképe, egy ifjúkori rajza és kézírata és a Faluditi Rómában ábrázoló eszményi kép. Mely Toldy-féle kiadás címlapjáról van átveve. A hézagpótló vállalat füzetenként 40 krért bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

Nyilttér.

(Az e rovatban foglalkéért nem vállal felelősséget a szerk.)

Egész selyem. mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 ft 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 ft 65 krig — sima, kockás, eszikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle diszpozitío) és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít **postabér és vamentesen a privátmegrendelők lakására Heineberg G.** (cs. k. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Mintak postafordulóval küldenek. Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Arcfesték és puder

gyakran annyira megrontják a bőrt, hogy nyomuk már rövid idő múlva az arcon ismerhetővé válik; ezen bajnak elejét véve, minden hölgy csak nyírfabalsam-zsappant a **Parfumerie Equitable**, bécsi cég-től használjon.

Darabonkénti ára 35 kr. Kapható: **Turóc-Szt.-Mártonban: Moszkóci Ferencnél.** Kőrműbányán: **Gontko J.-nál.**

420. vi. sz. 1893.

Árverési hirdmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó, 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a znióváraljai kir. járásbírószag 2971. szamu végzése által Murisics Andor also-kubini lakos részére, David Janos revisinói lakos ellen 1800 frt tőke és járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás fogantatás alkalmával birólag lefoglalták és 1408 frta becsült 160 mérő rozsa, 60 mérő arpa, 120 mérő vegyes, 30 mérő zab, 5 gabonatarját, 20 szák, 8 ló, 2 gádz, szekér és egyéb gazd. felszerelés, 3000 maza tavaszi, 160 maza ősz szalma és 100 maza szénából álló ingóságok Eder Róbert javára 3115/1893. sz. alatt eredetileg lefoglalván 1800 frt tőke ennek 1892. év május hó 12. napjától járó kamatai 40 frt 71 kr. megállapított eddigi, 2 frt 50 kr. jelen hirdményi és az ezutáni költségek erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a znióváraljai kir. járásbírószag 3209/p. 1893. sz. kiküldést rendelő végzése folytán Lászlófalván leendő eszközésére 1894. évi január 29-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 106. §-a értelmében, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elarverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Znióváralján, 1894. évi január 13. napján.

Szibner,

kir. bírósági végrehajtó.

1947. tkvi sz. 1893.

Árverési hirdményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbírószag mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóc-szt.-mártoni r. takarékpénztárnak Koment János elleni végrehajtási ügyében Szucsány községben fekvő 639. sz. tjkvben + 3. sor., 163/1. hr. sz. alatt felvett s Koment sz. Vanyko Katalint B. 2. tétel alatt 1/3 részben, Koment Jánost B. 5. tétel alatt 2/3 részben, kk. Koment Andrást B. 6. tétel alatt 1/3 részben s kk. Koment Mariát B. 7. tétel alatt 1/3 részben megillető ingatlanásra 175 frt kiküldötti árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanosság az 1894. évi január hó 30-ik napján d. e. 10 órákor Szucsány községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kiküldötti áron alól is el fog adatni.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanosság kiküldötti árának 10% át közpénzben vagy óvadékképpen értékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni, vagy pedig a banátpénzben a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírószag mint tkvi hatóság.

Turóc-Szt.-Mártonban, 1893. évi augusztus 2-án.

Medizhraczky,

kir. aljárásbíró.

5234. tkvi sz.

Hirdmény.

Moskó község teileknyve birtok szabályozás következtében általakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a

teileknyvökönyvi bejegyzéseket helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tetetik közze: 1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján — ide érteve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a) pontja alapján eszközlött bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják, e végbölt törlesei keresetüket hat hónap alatt, vagy is az 1894. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag a teileknyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbtható záros határidő eltele után indított törlesei kereset annak a harmadik szemelynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §-a-inak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagy is 1894. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag a teileknyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbtható záros határidő eltele után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a teileknyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nem különböz azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kivül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogokat bármely irányban sérte vélik — ide érteve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felhasználásukat tartalmazó kérvényüket a teileknyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagy is 1894. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbtható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbjötti téves bevezetésbölt származó bármilyen igényeket jöhíszem harmadik szemelyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említtet bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik szemelyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hiteltelösít bizottságnak eredeti okirátokait adták át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerűsmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyenekek pótlóját benyujtanak, az eredetieket a teileknyvi hatóságnál ávethetik.

Kir. járásbírószag mint teileknyvi hatóság.

Turóc-Szt.-Mártonban, 1893. december hó 21-én.

Fekete,

kir. táblai bíró.

Hirdmény.

A Liptóme gyében fekvő, a Rakowszky-féle hitbizományhoz tartozó jószágok és pedig:

I. Nagy-Selme.

386 hold mező

76 » rét

700 » legelő

teljesen felszerelt mezőgazdasági szeszgyár, jó karban lévő lak- és gazdasági épületek.

II. Kis-Selme-Ludrova.

328 hold mező

4 1/2 » kert

35 » rét

43 » legelő

1894. évi április hó 24-től kezdve 12 évi időtartama haszonbérbe adatnak.

A haszonbérbe adandó jószágok megfelelő munkaerő felett rendelkeznek.

A haszonbérleti feltételek alulírtan irodájában megtekinthők, ahova az esetleges ajánlatok beküldenek, azonban a tárgyalások alulírttal szóbelileg is folytathatók.

Dr. Schlesinger Náthan,

mint a

Rakowszky-féle hitbizomány gondnoka.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*
Horgony-Pain-Expeller

alvevés alatt igen jó hírnévként örvend. Ezen fájdalomcsillapító bedörzésből valamennyi községy, csúsz és tagnszagzatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlott említközhető hozza. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmeghírebbtől háziárok által, nosan kedvelt és onellengő ma további ajánlása nem szorul.

Csokoly ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt 20 kr. vagonfalonaknak is lőhözve tessz, ezen kitűnő háziármek keszre-zését. Bevásárlás alkalmával a »Horgony« végjelgye ügyelendő, nehogy utánzótt adjanak, mert csak a város Horgonynyal ellátott üzvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók győgszertárához: Richter győgszertára, az arany orszárlához* Prágában vagy Turók József győgszertárhoz Budapestben.

